

[Hanne Reintoft.]

mit parti meget tydeligt og klart har vist og også fået befolkningens store sympati ved at vise.

Der må indføres et virkeligt og reelt beboerdemokrati, hvor beboerne gennem deres organisationer får fuld indflydelse på byggeriet ligeså fra den første blyantsstreg på tegningen og til saneringen. Der må indføres stop for alle fidusmoderniseringer; det må være lejerne, der afgør, om de ønsker modernisering eller ej. Det bliver ægte demokrati, det, jeg foreslår her, og ikke bare nogle fine slagord, hvorefter man kan bestemme, hvilke blomster der skal plantes i rabatten osv.

Endelig bør byggematerialeindustrien selvfølgelig nationaliseres.

Direktøren for Fællesorganisationen af almennyttige danske Boligselskaber kaldte i 1966 boligforliget for albyl. Han udtrykte dermed, at alle de indgreb, der blev foretaget, kun skjuler skavankerne i boligpolitikken, men ikke afhjælper dem. Hvis penge-spekulationen på både det sorte og det grå marked kun skal påvirkes ved gennemførelse af forbud mod investior, så gives der atter albyl til en patient, der absolut ikke kan tåle nogen form for medicin. Hvis der derimod er en ærlig vilje til at løse boligproblemet, så skal profitten ud, ejendomsretten skal afløses af brugsretten, og de retningslinjer, jeg har skitseret, skal følges. Så kan boligen blive en menneskeret. Men hvis man vil have den parole i sine partiprogrammer, så er det også den vej, man skal gå. Ellers er det at spille falsk.

Kai Moltke: Jeg skal fatte mig i korthed, for vi er jo i den mærkelige situation, at den forespørgsel, som konkret blev stillet her fra socialdemokratisk side, i realiteten blev besvaret af boligministeren nogle minutter forud igennem det lovforslag, som blev behandlet. At der så kommer en hel række andre momenter ind i billedet, er en anden sag, er i og for sig en debat, som hører

hjemme andetsteds, og derfor skal jeg nøjes med nogle få bemærkninger.

Det gamle grundlag for realkreditte var alene hensyntagen til pantets sikkerhed. Det er noget, som hører fortiden til. Hvis noget sådant bliver tilladt, hvis dette system opretholdes, så er al den slags lovgivning overhovedet meningsløs.

Det andet punkt, som jeg skal gøre opmærksom på her, er den enkle kendsgerning, at rammen for realkredit sprænges ved, at man under en ny tids betingelser ikke siger, at den realkredit, som vi har i de nuværende institutioner, skal finansiere produktiv virksomhed, byggeri, ombyggeri, modernisering og byggemodning og intet som helst andet. Det er den eneste reelle vej at nå frem til en sanering af realkreditte og hidkalde en stigning i obligationskurserne, som igen var forudsætningen for det forlig, som blev sluttet her.

Nu skal jeg ikke trætte med tal, for det er kendt alle vegne, hvad det er realkreditte gang på gang i sine bestræbelser og sidst realkreditforliget knækkede halsen på. Det er den enkle kendsgerning, at man i stedet for at finansiere produktiv virksomhed finansierer jordspekulationen. Derfor burde selvfølgelig jordprisen, når man alligevel på ejendomsskemaerne har en adskillelse mellem grund og ejendommen som helhed, holdes uden for den almindelige finansiering gennem realkreditinstitutionerne. Her havde man brug for en mere kortfristet ordning, f. eks. gennem hypotekbanken derved, at man over en kortere årrække finansierede jorddelen. Nu ved jeg godt, at det ville fordyre huslejen, hvis man ikke traf sideløbende foranstaltninger. Her vil jeg synes, at det kunne være nyttigt, at det offentlige holdt op med at finansiere jordspekulation derved, at man opretholder bestemmelser inden for skattelovgivningen om, at rente på opkøbt jord fradrages på skattebilletten.

Jeg kan ikke indse, at de andre ting, der har været nævnt, hører til her. Der er blevet talt om det, men der findes lejligheder nok,